

והסיבה לכך, כי בדרך כלל אין אדם מסוגל לשמוע שני אנשים יחד [=תרי קלי לא משתמעין], ואם יקראו שנים או יתרגמו שנים, לא יבינו הציבור מה קוראים ומה מתרגמים, ודברי תורה הם הלכות, שאנו רוצים שהציבור ישמע ויבין.

ונשים ועמי הארץ שאינם מבינים לשון הקודש, אנו רוצים שישמעו התרגום, שהוא לשונם [בבבל], ויבינוהו.

ב. בנביא.

קריאת הנביא עצמו, מאחר שהוא עיקר הקריאה, **על ידי אחד ולא על ידי שנים**, כדי שישמע הציבור את הקריאה עצמה, ויבין.

אבל תרגום הנביא לציבור, שאינו אלא כדי שישמעו נשים ועמי ארצות, מאחר שהנביא אין בו מצוות כמו בתורה, לא הקפידו בו, והתירו לתרגם **גם על ידי שנים** יחד.

ג. הלל ומגילה.

הלל ומגילה מאחר שחביבים הם, הציבור מכוונים דעתם, ומבינים אף כשרבים קוראים, ולכן יכולים לקרוא **גם עשרה** להוציא ציבור ידי חובתם^א.

הלל ומגילה	נביא	תורה	
אפילו עשרה	אחד	אחד	מקרא
	שנים	אחד	תרגום

ברכת המצוות

אמר רב יהודה אמר רב, **כל המצוות כולן, מברך עליהן עובר** [=קודם] לעשייתן.

משמעות המילה "עובר"

נתבאר שכשרב רצה לומר, שיש לברך לפני קיום המצווה, אמר, שמברך על המצוות

קורא אותן, פירוש יחיד קורא אותן, שלא יקרא שליח צבור עמו [משמע שאר פסוקים קוראים שניהם יחד] ... וקשיא שהרי בימיחם לא היה שליח צבור קורא עמהם, כדאמר הכא, ועכשיו נמי לא התקינו אלא שלא לבייש מי שאין יודע לקרות. לכך נראה כמו שפירש רש"י ... יחיד קורא אותן לבדו, ולא יהיו שנים מפסיקין וקוראין באותן שמונה פסוקים שמתחילין מ"ויעל", לפי שהוא תחילת הפרשה. [תוס'].

" לשון הגמרא "ובהלל ובמגילה אפילו עשרה קורין ועשרה מתרגמין" ורש"י מוחק "מתרגמין", לפי שאין מתרגמין תרגום בכתובים [כמבואר בדף ג']. ובחנם מוחקו, דודאי יש תרגום, אבל לא עשאו יהונתן, אלא מימי התנאים נעשה. [תוס'].